

RENNEBU KOMMUNE

PLANSTRATEGI FOR

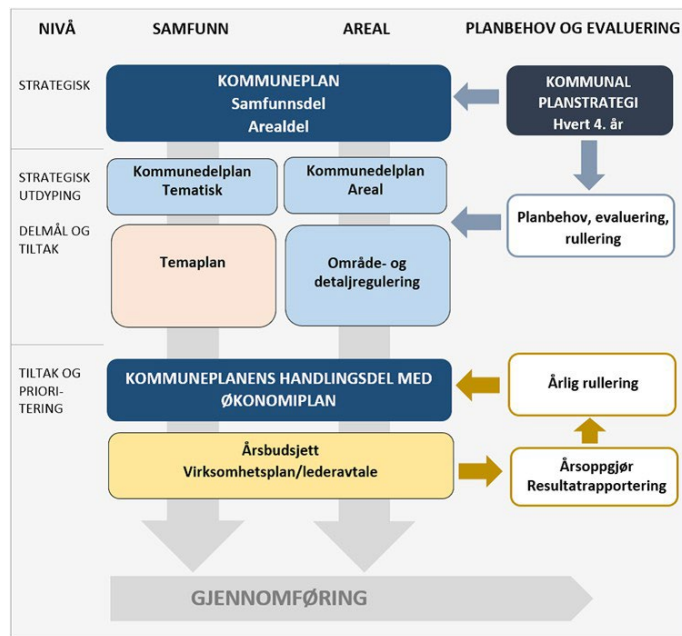
RENNEBU KOMMUNE 2024-2027

- *Hvilke planer trenger vi for å oppnå våre mål?*

Vedtatt av Kommunestyret xx.xx.xx sak xx/24

PLANSYSTEMET

Planstrategien er det eneste obligatoriske elementet i Plan- og bygningsloven som kommunen må revidere hvert 4. år. Med bakgrunn i plan og bygningsloven § 10 skal kommunestyret utarbeide en kommunal planstrategi innen ett år fra konstituering. Planstrategien er ikke en plan i seg selv, men skal beskrive planbehovet i kommunen, med bakgrunn i det utfordringsbildet kommunen står i.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel er det øverste leddet i plansystemet og gir langsiktige føringer for utviklingen som skal skje i kommunen. Handlingsdelen med økonomiplan viser hva kommunen skal prioritere de neste fire årene. Årsbudsjettet viser hvilke tiltak

kommunen skal gjennomføre i løpet av året. Tema- og sektorplaner utarbeides i enhetene etter behov. Mål og tiltak i tema- og sektorplaner er grunnlag for enhetenes innspill til samlet prioritering i handlingsdelen.

I planstrategien skal kommunestyret vurdere, og ta stilling til, om kommuneplanen skal revideres og hvilke planoppgaver det er viktig å arbeide med i kommunestyreperioden.

Samfunnsdelen ble vedtatt 22.06.23.

Det er her definert ett overordnet mål,

Barnas Rennebu – Raus, Trygg og spennende og tre strategiske

områder:

Bolyst og livskvalitet - Inkluderende, trygg og lykkelig

Kompetanse, verdiskaping og naturressurser - Levende, miljøvennlig og attraktiv

Kommunikasjon og infrastruktur - Ambisiøs, kraftfull og tilgjengelig

Arealdelen er under revidering, og har vært ute til første gangs høring, og skal vedtas i innneværende kommunestyreperiode.

STATLIGE OG REGIONALE FØRINGER

Nasjonale forventninger til regional/kommunal planlegging

Både regionale og nasjonale myndigheter setter mål for planleggingen. Nasjonale mål er nedfelt gjennom lover, retningslinjer, stortingsmeldinger, offentlige utredninger og ytterligere konkretisert gjennom egne planer og veiledere. Eksempler på dette er bla. folkehelse, barn og unges interesser, klima- og miljøhensyn, areal- og transportplanlegging, landbruk og matpolitikk, samfunnssikkerhet og beredskap.

FNs bærekraftsmål er en premissgiver for all planlegging og legges til grunn for planstrategien.

Høsten 2015 vedtok FN bærekraftsmålene. Disse 17 målene skal alle verdens land sørge for at vi når innen 2030.

Regjeringen legger vekt på disse fire hovedutfordringene i de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging:

- Samordning og samarbeid i planleggingen
- Trygge og inkluderende lokalsamfunn
- Velferd og bærekraftig verdiskapning
- Klima, natur og miljø for framtida
- Samfunnssikkerhet og beredskap

Regionale føringer

Trøndelag fylkeskommune har sendt ut høringsutkast til planstrategi for Trøndelag 2024-2027. Målet er å få vedtatt denne i fylkestinget i juni 2024. I høringsutkastet er følgende satsningsområder trukket frem: Trøndelag tar sitt ansvar for klima og naturutfordringene, En god samfunnsberedskap i et trygt, helsefremmende og inkluderende Trøndelag, Trøndelag har nok arbeidskraft og rett kompetanse for å møte et arbeids- og næringsliv i endring.

Statsforvalteren i Trøndelag har 13.11.23 sendt ut et brev til kommunene i Trøndelag med innspill til arbeidet med kommunal planstrategi.

Statsforvalteren presiserer at FNs bærekraftsmål er en premissgiver for kommunal planlegging og bør legges til grunn også for planstrategien.

Statsforvalteren peker også på noen tema som bør hensyntas:

- Boligsosialt arbeid
- Folkehersedokumentet skal legges til grunn for planleggingen
- Vurdere om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster («planvask»)
- Samfunnssikkerhet og beredskap. Utarbeide helhetlig ROS og oppdatert beredskapsplan.
- Konsultasjonsplikt for saker som berører samiske interesser.

Gjeldende kommuneplan

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt 22.06.23.

Samfunnsdelen beskriver de utfordringene og temaene som vil bli viktige i Rennebu framover. Det vises derfor til denne planen for nærmere beskrivelse under hvert satsningsområde.

Gjeldende arealdel er fra 2014 og er nå under revisjon. Arealstrategiene i samfunnsdelen skal bidra til at arealdelen følger opp de overordna målene for samfunnsutviklingen i Rennebu. Revidering av arealdelen er et arbeidskrevende. Kommunen bistås av Plankontoret, men likevel krever revideringen mye ressurser i administrasjonen. Arealdelen har lidd av at det har tatt tid å få vedtatt samfunnsdelen, da den danner grunnlaget og har arealstrategier som skal følges opp i arealdelen.

Rennebu kommune har gode rutiner for økonomi- og handlingsplan, og internkontroll. Vi planlegger å fortsette det gode arbeidet her.

SAMFUNNSUTVIKLING

Tallene i planstrategien gir oss et bilde på status for viktige områder, samtidig som vi også prøver å skue 10-20 år fram i tid for å si noe om hvordan Rennebusamfunnet kan utvikle seg. Slik forsøker kommunen å stille seg best mulig rustet til å møte ulike utfordringer i framtida.

Folketallsutvikling, befolkning og kommunale tjenester

Folketallsutviklingen sier noe om vi skal planlegge for vekst, stillstand eller reduksjon i folketallet. Befolkningens alderssammensetning sammenholdt med folkehelsesdata gir et godt utgangspunkt for vurdering av hvordan dagens tjenester er tilpasset innbyggernes behov i framtida.

Siden vi ikke vet mye om fremtiden er dette usikre tall. Nylig kunngjorte befolkningsdata viser en liten oppgang i folketallet for kommunen, og også for nabokommuner. Tallen figuren er hentet fra er fra 2022, nye tall forventes publisert i juli 2024.

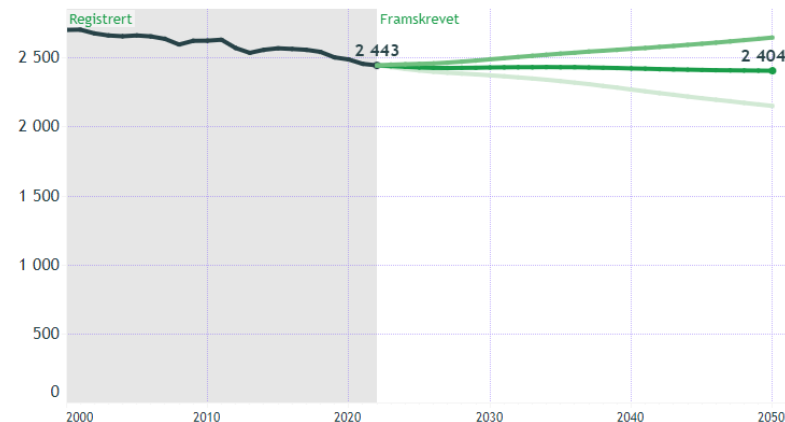
Det er likevel nyttig for kommunen å få en viss pekepinn på hvordan befolkningen i kommunen kan utvikle seg i ulike alternativ i og med at vi har liten oversikt over endringer i framtida.

Figur 1 viser tre alternativer for befolkningsutvikling i Rennebu (Kilde SSB, Regionale befolkningsfremskrivninger).

Alternativene er laget med ulike kombinasjoner av forutsetninger på nasjonalt nivå. Komponentene er basert på er fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring. Hovedalternativet (linjen i midten) bruker mellomnivå for alle komponenter.

5022 Rennebu

Kjønn: Begge kjønn
Aldersgruppe: Alle aldersgrupper

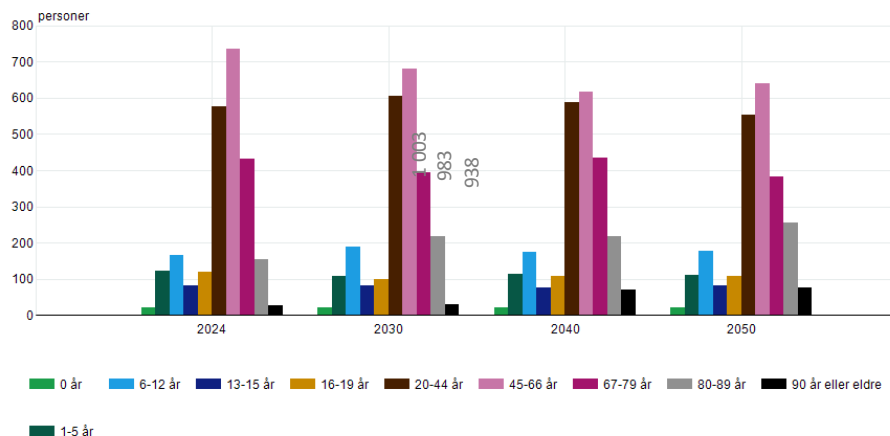

Figur 1 Regionale befolkningsfremskrivninger 2022-2050

Ser vi på figur 1 ser vi at de tre alternativene for folketallsfremskrivning fra SSB varierer fra en tilbakegang på rundt 255 personer i lav nasjonal vekst-alternativet, en nedgang på 39 personer i hovedalternativet og en oppgang på 255 personer i høy nasjonal vekst-alternativet. Vi har valgt å gå videre med hovedalternativet som er antatt mest sannsynlig, og trolig vil gi oss gode nok forutsetninger for å diskutere det kommunale tjenestetilbudet og planbehovet i framtida.

For å kunne si noe om mulig alderssammensetning til innbyggerne i Rennebu i framtida, og for å vurdere kommunens tjenestetilbud og etterspørsel, har vi delt inn befolkningen i seks alderskategorier: Barn og unge (0, 1-5, 6-12, 13-15 år), ungdom (16-19 år), yrkesaktive (20-44 og 45-66 år), og pensjonister (67-79, 80-89 og 90+ år).

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter alder og år. Rennebu, Hovedalternativet (MMMM).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

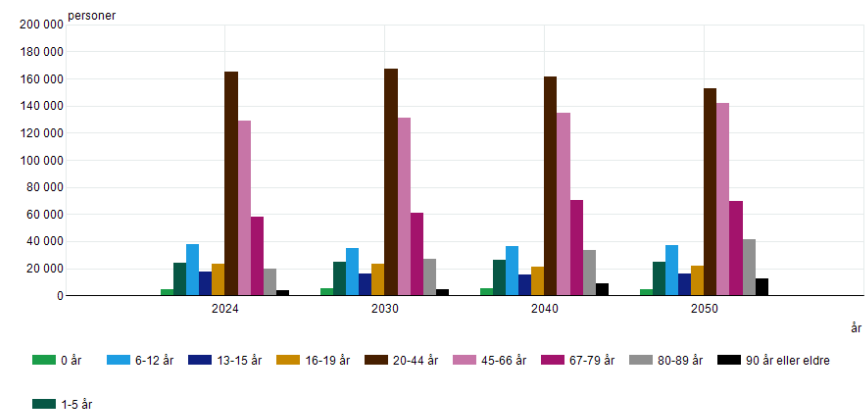
Figur 2 Framskrevet folkemengde for Rennebu fordelt på alder og år, kilde SSB

Som vi ser av tallene i figur 2 er antallet personer relativt like i gruppene 0-19 år i årene fram mot 2050. I gruppen 20-66 år ser vi derimot synkende tall med en tilbakegang på 119 personer. Fra 67 -79 forventes en nedgang på 48 personer. Fra 80 og oppover øker antall personer med 149.

Vi ser også av figur 3 at disse tallene stemmer godt overens med utviklingen i Trøndelag for de nedre og øvre aldersgrupper. I de

midtre aldersgrupper 20-44 og 45-66 forventes en nedgang i begge grupper for Rennebu mens det på fylkesnivå forventes en nedgang i gruppa 20-44 og en oppgang i gruppa 45-66 år.

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter alder og år. Trøndelag - Tröndelage, Hovedalternativet (MMMM).

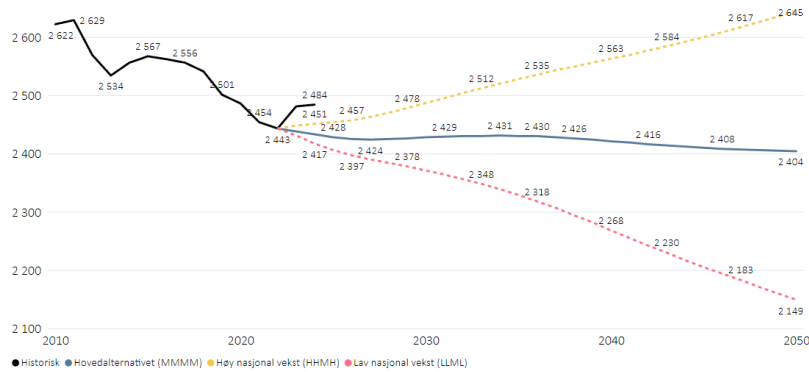

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3. Framskrevet folketall for Trøndelag fordelt på alder og år.

Med bakgrunn i disse tallene ser vi at omsorgsbyrden øker i framtida. Det blir færre yrkesaktive per pensjonist, men relativt stabile barnekull. Noen av de siste årene har barnekullene vært store i kommunen.

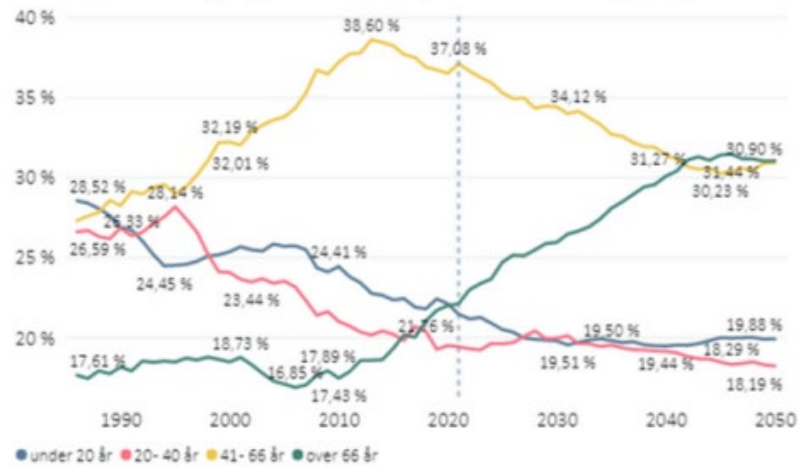
Utvikling av befolkningen i Rennebu, historiske tall og prognoser fra SSB

Figur 4 Befolkningsutvikling i Rennebu, historiske tall og prognoser fra SSB. Sammenstilling fra Trøndelag i tall, mai 2024..

Prognosene får følger for kommuneøkonomien og tjenestetilbudet i framtida, der en større andel av budsjettet trolig må brukes på eldre, omsorgstjenester og velferdsteknologi. En utfordring blir å balansere tjenestetilbudet for barn og unge, og den voksende eldregruppen for å møte målene i samfunnsdelen om Barnas Rennebu, med bolyst og livskvalitet. Rekruttering til kommunale tjenester og tilgang på nøkkelpersonell er allerede i dag utfordrende, og om befolkningsprognosene holder stikk vil dette fortsatt være en utfordring.

Andel per aldersgruppe i Rennebu, historiske tall og prognose

Figur 3: Befolknings sammensetning basert på alder fortid, nåtid og fremtid. Hentet fra <https://trondelagital.no/>

Figur 5 lånt fra Folkehelseplanen fra 2022 som viser andel pr. aldersgruppe.

Samfunnssikkerhet, bærekraft, klima og miljø

Rennebu kommune har en helhetlig Risiko- og sårbarhetsanalyse fra 2021 og en overordnet beredskapsplan fra 2022. Kommunen øver jevnlig sin beredskapsorganisasjon.

Kommunen skal revidere planen i 2024.

Rennebu er en viktig landbrukskommune og en stor hyttekommune, og i overkant av halvparten av kommunens areal er Reinbeiteområde gjennom Trollheimenloven. Reindrifta opplever uforutsigbarhet på grunn av beiteavtaler med 5 års varighet i gangen og konsesjon fram til 2047. Flere av flyttleiene er delvis nedbygd. Konsultasjon med reindriften blir gjennomført når deres interesser kan bli berørt.

Det er iverksatt et arbeid for å vurdere om Trollheimen landskapsvernområde skal bli nasjonalpark.

Antall sysselsatte i primærnæringene er relativt høy i Rennebu og utmarksressursene er viktige. Næringsgruppen jordbruk, fiske og skogbruk sysselsetter nest flest personer i kommunen.

I arbeidet med ny KPA har mye uegnet utbyggingsareal i eksisterende hytteområder blitt tilbakeført til LNF. Byggeareal skal ha høyere utnyttelsesgrad både i hytteområdene og i sentrale strøk.

Energi og klimaplan med fokus på klimatilpasning og redusert klimagassutslipp er under utarbeiding. På den ene siden må vi iverksette tiltak og tilpasse oss klimaet for å hindre eller redusere skade, samtidig som vi på den andre siden kan utnytte endringene positivt. Klimasårbarhetsanalyse og klimabudsjett som kan være gode verktøy i dette arbeidet.

Nytt hovedavløpsanlegg er bygget og ny reservevannskilde er under

planlegging. Nytt EU avløpsdirektiv er vedtatt for anlegg over 1000PE - uavhengig av utslippssted.

Som en følge av at E6 oppgraderes og bygges om i perioden 24-27, tilpasses infrastrukturen på Berkåk til dette. Hensynet til vassdrag er viktig å ivareta ved bygging av ny veg. Kommunen deltar aktivt inn i vannområdesamarbeidet og kommunen har et bevisst forhold til fremmedartsrisiko. Miljømål for vannforekomstene i hele kommunen er viktig å følge opp.

Kommunen har endel spredte avløp fra hytter, der tilstanden på de mindre kommunale og private avløpsanleggene må følges opp.

En godt utbygd infrastruktur for bredbånd og mobil er en viktig forutsetning for næringslivet, og avgjørende for at innbyggere får mulighet til å delta aktivt i samfunnet gjennom tilgang til tjenester på nett. Plan for bredbåndsutbygging er vedtatt.

Folkehelse og universell utforming

Kommunen skal i hht folkehelseloven ha nødvendig oversikt over helsetilstanden i befolkningen. Oversikten skal være skriftlig og identifisere folkehelseutfordringene i kommunen, herunder vurdere konsekvenser og årsaksforhold. Kommunen skal særlig være oppmerksom på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller. Folkehelseplanen skal gi retning for kommunens arbeid de neste fire årene. Planen er en strategisk overordnet plan, samtidig som den inneholder konkrete tiltak som alle kommunenes virksomheter skal jobbe med.

Kommunestyret i Rennebu behandlet 15.12.22 folkehelseplanen 2022 – 2026 «Helse og trivsel for alle – vårt felles ansvar». Planarbeidet konkluderte med en handlingsplan bestående av 4 fokusområder:

1. Styrking av barn og unges psykiske helse og oppvekstkår
2. Forebygging av funksjonstap og tidlig innsats hos eldre
3. Et bærekraftig lokalsamfunn
4. Bedring av innbyggernes helse og levevaner

Barn og unges oppvekstvilkår

I Rennebu er det to barnehager og to skoler. Voll barnehage, Vonheim barnehage og Rennebu barne- og ungdomsskole er kommunale. I tillegg er det en privat barne- og ungdomsskole, Voll skole. Det er en kommunal kulturskole og to kommunale fritidsklubber; fritidsklubben «Sentrum» og motorklubben.

Av barn i barnehagealder i Rennebu i 2022, var det 93,75% som gikk i barnehage. Landssnittet i 2022 var 93,4%. I tillegg til egne kommunale barnehager, er det også noen som benytter seg av nabokommuners barnehage tilbud.

Statistikk viser at bemanning og pedagogtettheten i barnehagene i Rennebu er gode, men løpende opptak gjennom hele barnehageåret gjør at det i vårhalvåret er omtrentlig lik det nasjonale gjennomsnittet. Når det gjelder grunnskole, innfrir Rennebu kommune normen for lærertetthet.

Brukerundersøkelser:

Ungdata-undersøkelsen i 2021 viste at 92% av elevene på 7. trinn og 90% av elevene på 10. trinn trivdes på skolen i Rennebu, noe som er bra sammenlignet med fylkessnittet på 88% og 83%. 48% sa at de var fornøyde med skolen, mens landsgjennomsnittet var 62%. 78% av ungdomsskoleelevene i Rennebu oppga at de aldri hadde blitt utsatt for mobbing, mens landsgjennomsnittet var 58%.

Når det gjelder hvor fornøyde ungdomsskoleelevene var med lokalmiljøet der de bor, svarte 46% av elevene i Rennebu at de var svært fornøyde, mens landssnittet var 40%. Elevene var mest fornøyde med idrettsanlegg og lokaler for å treffe andre unge på fritida, mens det var kollektivtilbud og kulturtilbud de var minst fornøyde med.

Når det gjelder framtidstro, svarte 81% av ungdomsskoleelevene i Rennebu at de trodde de vil komme til å leve et godt og lykkelig liv, det nasjonale gjennomsnittet var 73%.

Organisasjoner, klubber, lag og foreninger er viktige arenaer for samvær med andre unge. 81% av ungdomsskoleelevene i Rennebu svarte at de er med eller har vært med i en organisasjon, klubb, lag eller forening etter at de fylte 10 år, noe som var en del høyere enn landsgjennomsnittet på 66%.

Ungdomstiden er en sårbar periode som byr på store omveltninger, også mentalt. På spørsmål om de hadde vært plaget av ensomhet i løpet av siste uke, svarte 71% av ungdomsskoleelevene i Rennebu at de ikke hadde vært plaget i det hele tatt. Landsgjennomsnittet var 57%.

Når det gjelder røyking og alkohol, ser vi at ungdomsskoleelevene i Rennebu røyker mindre enn landsgjennomsnittet, mens vi ligger ganske likt med landsgjennomsnittet når det gjelder antall ganger de har drukket alkohol så mye at de har følt seg tydelig beruset i løpet av siste år.

Forebyggende plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker

Rennebu kommune mottok i desember 2021 midler fra Bufdir over tilskuddsordningen «Tidlig identifikasjon og opplæring av utsatte barn». Prosjektet startet i 2022 og implementeres i 2024. Vi valgte å kalle prosjektet «Sjå Me – sammen for barn og unge i Rennebu» og resultatet av arbeidet vil inkludere kommunens plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker. Samhandlingsmodellen skal vise hvordan kommunen jobber på tre ulike nivå:

- På kommunenivå skal modellen vise strategiske planer og overordnede føringer, verktøy og samhandling som er forankret

på øverste ledernivå og gjelder for hele kommunens arbeid.

- På etatsnivå/tjenestenivå skal modellen synliggjøre planer og føringer, verktøy og samarbeidsstrukturer som gjelder for tjenester og virksomheter. Virksomhetsplaner, samarbeidsrutiner, tverrfaglige rådgivningsgrupper og verktøy for å dokumentere samarbeid mellom tjenester er eksempler på verktøy på etatsnivå.
- På individnivå skal modellen vise verktøy og rutiner som gjelder den enkelte ansatte i møte med barn, ungdom og familier. I Rennebu kommune skal SjøMe-handlingsveilederen benyttes. Dette er en handlingsveileder fra bekymring til handling på individnivå. Denne beskriver veien fra bekymring til handling ved å beskrive hvordan kommunen jobber med å dokumentere og evaluere arbeidet med tidlig identifikasjon, oppfølging og samhandling på ulike nivå.

Systematisk brukermedvirkning beskrives i samhandlingsmodellen. Når prosjektet avsluttes, skal samhandlingsmodellen gå over i driftsfase og være den måten kommunale tjenester og andre aktører samarbeider og samhandler på. Denne modellen vil etter endt arbeid være kommunens plan for forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker. Vi beregnet å ferdigstille arbeidet i løpet av 2024 og legge frem planen til politisk behandling senest på nyåret 2025. Planen oversendes til Statsforvalteren etter at den er vedtatt i kommunestyret.

VURDERING AV GJELDENE PLANER OG PLANBEHOV

PLANBEHOV, RULLERING OG REVIDERING

Kommunedirektøren gjør oppmerksom på at ordene rullering og revidering blir brukt bevisst i tabellen. Ved en rullering blir planen oppdatert med dagens kunnskap og eventuelle nye nasjonale og regionale føringer. Planen kan også bli supplert innenfor eksisterende rammer. Ved en revidering ser vi derimot på hele/deler av planen, herunder mål og prioriteringer, i tillegg.

År	Overordnede planer og utredninger knyttet til utfordringene	I gang, ny (revidering) eller rullering i planperioden	Kommentar
KOMMUNEPLANER OG OVERORDNA ROS			
	Kommuneplanens samfunnsdel 2023-33		Ny 2023
	Kommuneplanens arealdel 2014	I gang	Ferdigstilles 2024
	Overordna risiko- og sårbarhetsanalyse /ROS	Revisjon	Oppstart 2024
	Overordnet beredskapsplan	Revisjon	Skjer minst 1 gang årlig
TEMATISKE KOMMUNEDELPLANER			
Energi og klima	Kommunedelplan energi- og klima 2009-2020	Under revisjon	Ferdig 2024
Trafikksikkerhet	Kommunedelplan for trafikksikkerhet 2023-2027	Rullering/evaluering handlingsdel	Rullert 2023
Idrett og fysisk aktivitet	Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2022-30	Rullering handlingsdel	
ANDRE TEMAPLANER OG FAGPLANER			
Folkehelseplan 2022 – 2026	Folkehelseplan for Rennebu 2022 – 2026 Helse og trivsel for alle - vårt felles ansvar	Rulleres 2027/2028	Vedtatt 15.12.2022
Boligsosial handlingsplan	Kommuneplanens samfunnsdel 2023-33	I gang	Ferdig 2024
Forebyggende plan	Forebygging av omsorgssvikt og adferdsvansker	Ny	Ferdigstilles 2024/2025

Forebyggende plan vold og overgrep i nære relasjoner		Ny	Ferdigstilles 2024/2025
Ruspolitisk handlingsplan 2021 - 2030		Rulleres, i gang	2024/25
Helse	Fremtidens helsetjenester i Rennebu	Ny	Høst 2024
	Temaplan velferdsteknologi 2024 – 2028	Ny	Høst 2024
Kulturminner	Kulturminneplan	Ny	
Landbruk	Landbruksplan 2018-2022	Rulleres	2025-26
	Stier og løyper	Igangsett	2024
	Beiteplan 2024-28		Ny 2024
	Naturmangfold	Vurderes	Søkes om midler, evt. oppstart avhengig av finansiering 2026-28
Samfunnsutvikling og drift	Hovedplan vann og avløp		Ny 2023
	Strategisk plan for næringsarbeidet	Rulleres	2024
	Hovedplan Bygg	Tiltaksdel rulleres	Ny 2023
	Hovedplan Vei	Tiltaksdel rulleres	Ny 2023
	Skiltplan – Veinavn og trafikkskilt	Ny	Oppstart 2024
	Kulturplan, Bibliotekplan, Frivillighetsplan	Ny	Vurderes
Bredbånd og mobildekning	Tiltaksdel rulleres	2024-25	
Oppvekst	Plan for kompetanse- og kvalitetsutvikling	4-årig	Rulleres årlig